

Какво празнуваме на 8 март?

Новини | Общество | на 08.03.2023 06:00 | от Зорница Стоилова

Защо говорим за това?

На 8 март жените празнуват мястото, за което са се преборили в света. Никак не им е било лесно.

8 март в България е ден, в който улиците се изпълват с продавачи на цветя. Много хора взимат цвете, за да покажат на своите майки, баби, учителки, дъщери, приятелки, че ги обичат, уважават и ценят.

Но **8 март е нещо много по-голямо**. Това е ден, в който по целия свят се отбелязват постиженията на жените. И се празнува от повече от сто години, като първите чествания се случват в няколко европейски държави и САЩ.

Жените е трябвало да се преборят за много неща, които днес смятаме за най-естествени и нормални. Например да носят панталони. Или да ходят на училище. Да изберат професия, която им харесва. Да гласуват. Или да се занимават с политика.

За да имаме това днес, милиони жени (но също и мъже) са участвали в стачки и протести и са се борили за правата на жените.

Какво означава “права на жените”

Когато казваме “права на жените”, имаме предвид това да има равнопоставеност между мъжете и жените в нашия свят. А също и преодоляването на всички съществуващи неравенства между тях днес.

Правата на жените са част от човешките права. А те, от своя страна, са записани в един много важен документ на Организацията на обединените нации, наричана за кратко ООН. (Какво е ООН - [припомни си тук](#).)

Във Всеобщата декларация за правата на човека (както се казва този документ) са разписани повече от 30 различни права. Например това, че всички хора се раждат свободни и равни и имат право на живот, свобода, сигурност, образование, труд.

Но за какви неравенства между мъжете и жените става дума?

В Европа има много данни и изследвания, които показват, че има разлики в заплатите, които получават мъжете и жените днес.

Например една жена инженер, която върши същата работа и има подходящо образование, получава по-ниска заплата от своя колега, който е мъж. Не звучи честно, нали?

В [Европейския съюз](#), от който България е част, преодоляването на тези разлики е една от важните цели. Има различни програми и политики за това. Например такива, които подкрепят повече жени да се занимават с наука или да поемат управленски роли в бизнеса и политиката. Или насърчават грижите за децата и дома да са поравно разпределени между мъжете и жените.

Това се прави не само за да се поправи една несправедливост. Но и защото, когато жените имат равен шанс и равни възможности да избират своя път, от това печелят всички.

Замисли се - жените са точно половината от световното население. Ако всички те имат възможност да учат, да работят това, което искат, и да получават същото заплащане като мъжете, тогава ще можем да решаваме големите проблеми пред света много по-бързо и лесно. Заедно.

Правата не са даденост

За съжаление, това още не е факт на много места по света. И разликите между мъжете и жените в различните държави са големи.

Помниш ли [протестите на жените в Иран](#), които нямат право да избират как да се обличат? Знаеш ли за талибаните, които управляват в Афганистан и [не разрешават на момичетата да ходят на училище](#)?

Дори в демократични страни като САЩ някои права на жените могат да бъдат отменени дълго след като вече са съществували. Това се случи с правото на аборт миналата година. Аборт означава прекратяване на бременност. Това може да се наложи по здравословни причини, например когато има опасност за живота на жената. Върховният съд в страната отмени правото на жените да решават сами в такива случаи.

Тези примери ни показват, че има още много път пред това жените да получат равни права. И 8 март е повод да мислим и говорим за това.

Независимо дали си момче или момиче, можеш да подкрепиш момичетата и жените около себе си. Всеки ден.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/2846-kakvo-praznuvame-na-8-mi-mart](#)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

